

OBRтни VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

„OBRтни VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—Glasilno „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih
zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le s
navedbo vira.Stev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 5. septembra 1930.

Štev. 36.

Gozdarsko-lovska razstava.

**Minister dr. Korošec je otvoril razstavo. — Obisk Nj.
Vel. kralja in kraljice. — Izrednost te razstave.**

V nedeljo 31. avgusta je bila v prostorih ljubljanskega velesejma svečano otvorjena gozdarska in lovska razstava. Prisotni so bili razen ministra za šume in rudé dr. Antona Korošca kot zastopnika vlade, divizijski general g. Sava Tripković kot zastopnik Nj. Vel. kralja, dalje finančni minister g. dr. S. Švrgljuga, podban g. dr. Otmar Pirkmayer, ljubljanski knezoškof g. dr. Rožman, načelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Rudolf Maru, zastopnik prometnega ministra direktor g. dr. Borko, podpredsednik zagrebške Zbornice za TOI g. Vlad. Premrou in tajnik g. dr. Fleischer, predsednik ljubljanske zbornice g. Ivan Jelačin, podpredsednik g. Ivan Ogrin, generalni tajnik g. dr. Fran Windischer in tajnik g. Ivan Mohorič ter razni drugi gospodarski odličnjaki in predstavniki uglednih korporacij.

Po lepih uvodnih besedah predsednika velesejma g. Frana Bonača, ki je poudarjal namen razstave, da nudi tujina interesentom vpogled v naše šumsko gospodarstvo ter občinstvu pokaže pomen in potrebe gozdov za posameznike in državo, so sledili burni življajo-klici Nj. Vel. kralju kot najvišjemu pokrovitelju.

Nato je predsednik odbora gozdarsko-lovske razstave g. dvorni svetnik ing. Rustia v zanimivem govoru navedel med drugim

o važnosti in pomenu gozdov za našo državo tole:

Ko se je v časopisih prvič pojavila vest, da se priredi v Ljubljani gozdarska in lovska razstava, je marsikdo zmajal z glavo, češ, kaj pa bodo — vsaj kolikor se tiče gozdarske stroke — vendar razstavili: drva, hlode, deske. Da, tudi te smo razstavili, vendar pa tudi še mnogo več in zanimivejšega, kakor boste, velesp. gospoda, imeli pri obhodu priliko videti in — morda vsaj v nekaterih predmetih — s priznanjem ugotoviti. Ta prireditelj je, kar se tiče šumarstva, prva v naši zedinjeni državi — lovska razstava sta bili v letih 1924 v Ljubljani in 1925 v Zagrebu. Zato šumarska tudi ne more biti tako popolna, kakor bi bilo želeli, temveč je, kar odkrito priznamo, v marsičem pomanjkljiva.

V času, ko tekmujejo druge gospodarske panoge med seboj v prirejanju vsakovrstnih razstav, ko nam dajejo strokovni kolegi sosednih držav najlepše izgleds s sličnimi, vsakoletnimi prireditvami, in ko vlada pri nas v splošnem še vedno neko obžalovanja vredno nezadostno uvaževanje (rekel bi omalovaževanje) gozdarstva in gozdarjev, se je morala roditi in siliti v ospredje misel in želja prizadetih šumarjev, da pokažejo širšim slojem, kaj imajo v gozdovih in njih produktih in kako — uporabljajo vedno nove pripomočke in dosežene uspehe — gospodarimo s temi neizmernimi zakladi.

V tem gotovo hvalevrednem namenu je podružnica Ljubljana JSU v sporazumu s Slovenskim lovskim

društvom in upravo velesejma zasnovala šumarsko-lovska razstavo, ki se danes svečano odprva.

Naša država spada glede gozdov med bogatejše kraje. Skoraj tretjina vse državne površine (30,5 odstotkov — 7.586.000 ha) zavzemajo naše šume. Le Finska, Švedska, Avstrija, Češkoslovaška in Luksemburška izkazujejo v odstotkih glede gozdov ugodnejše razmerje.

Letni prirastek naših gozdov znaša okroglo 15 milijonov kubičnih metrov v vrednosti okrog pol milijarde dinarjev. Šumska in lesna industrija v Jugoslaviji, ki zaposluje največje število delavcev z zaslužkom nad 2 milijardi dinarjev letno, je eden največjih davkoplačevalcev, zavzema skoraj eno tretjino železničarskega prometa in — vpoštevajoč leti 1928 in 1929 — 25,6 odstotkov vrednosti našega celokupnega izvoza, to je okroglo dve milijardi dinarjev.

Dravska banovina ima okroglo 690.000 ha gozdov, torej dobrih 42 odstotkov celotne površine, le Savska in Vrbaška banovina sta po odstotkih bogatejši. Preko polovice prebivalstva v naši državi se peča z izkoriščanjem in podelavanjem lesa v domače, obrtne in industrijske svrhe. Vsako leto izvozimo 40 do 45 tisoč vagonov lesa in lesnih pridelkov.

Neprecenljive vrednosti je blagodejni vpliv gozdov glede klime, vodovja in vetrov, glede narodnega zdravja, turistik in gotovo tudi državne obrambe.

Potrudili smo se, da pokažemo na razstavi z objekti, modeli in slikami na nazoren, za lajka in v marsičem tudi za strokovnjake poučen način že prej poudarjeno obsežnost, važnost in potrebo gozdov, vzgojo, nego in racionalno izkoriščanje istih, sredstva in pripomočke k temu, dalje varstvo in gospodarsko ureditev gozdov in vsakoletne proizvode naše razvite lesne industrije, ki posvedočujejo v inozemstvu bogastvo in napredek šum in šumarstva naše domovine, ki pa žal na razstavi ni v onem obsegu zastopana, kakor bi zamogla biti in kakor bi bilo želeli.

Nadejamo se, da bodo obiskovalci razstave odnesli z iste najboljše vtise in marsikateri zdrav nauk za bodočnost in pa uverjenje, da današnji šumarji delujejo z vso nemo v splošno korist gozda, naroda in države in da zaslužijo večjega vpoštevanja, kakor so ga bili dosedaj deležni. Plinij st. pravi, da je gozd največji dar, ki ga je človečanstvo zamoglo dobiti, in nemški — sicer pri nas nepriljubljeni pesnik Kernstock, izjavlja: Gozd je božji tempelj in svečenik tisti, ki ga goji.

Ako se nam je posrečilo z našo prireditvijo doseči, da le utrinki teh zlatih izrekov proniknejo v širše sloje in najdejo upoštevanje, nam bo to v zaščitenje in v plačilo za naš ne mali trud.

Pri tej priliki mi je prijetna dolžnost izreči iskreno zahvalo prirediteljenega odbora vsem onim činiteljem,

ki so bodisi materijelno, bodisi moralno podprli delo pripravljalnega odbora in ki so tako pripomogli k temu, da se je razstava zamogla kolikor toliko reprezentativno prirediti.

Predvsem se imamo zahvaliti gospodu ministru za šume in rudnike dr. Antonu Korošcu, ki je — pravilno dojmujoč veliko važnost razstave — nam blagohotno nakazal zaprosene kredite, nam prepustil mnogo zanimivega materijala iz muzeja na Topčideru ter uspešno podpiral našo težnjo glede dodelitve uradnikov in pridobitev razstavljalcev. Dalje gre hvala ministru za trgovino, industrijo in upravi Dravske banovine za znatne denarne podpore; gospodom profesorjem šumarske fakultet v Zagrebu, ki so radevolje stavili na razpolago mnogo zanimivega razstavnega materijala. Hvala izrekam tudi upravi JSU, ki je z zanimanjem zasledovala in podpirala našo akcijo in nam z nasveti in denarno podporo šla na roko.

Od nekdanj sta bila lov in gozd v ozkih stikih. V znak teh nerazdružljivih vezi je zamišljena in izvršena današnja prireditelj.

O važnosti lovske razstave

sta govorila bivši prosvetni šef g. dr. Stanko Bevk in predsednik Slovenskega lovskega društva g. dr. Lovrenčič, nakar je

minister g. dr. Korošec otvoril razstavo

z besedami:

»Ker so vsi drugi govorniki pred menoj skupno opisali razstavo, bom dodal samo nekaj: Razstava vas je veljala mnogo truda, dela in skrbi! Zato sem na najvišjem mestu poročal o va-

šem delu in Nj. Vel. kralj je blagovolil odlikovati g. Rustjo in njegove pomočnike z raznimi odlikovanji. Odlikovanja bodo jutri objavljena. V veselje mi je, da vam morem ob otvoritvi gozdarsko-lovske razstave najpristrčneje čestitati. Proglasam razstavo za otvorjeno!«

Ogled razstave. — Obrtniški izdelki.

Ogled gozdarske razstave nas že ob prvem koraku v krasne urejene paviljone prepriča o veličastnosti te razstave. Pred nami se odpira ves gozd od semena in bilke do debla in dreves najrazličnejše vrste, čemur sledijo izdelki od predelave in obdelave lesa. Velike gozdne tehnične naprave v sliki, modelu in opisu se razgrinjajo pred nami. Tu vidimo življenje v gozdu od drvarja in gibanja do najmodernejših gozdarskih obratov. Zaježitve hudournikov, regulacija terena, drve za plavljenje in razne vodne naprave pokažejo ogromno delo gozdarstva nazorno tudi lajku, so velepoučne in za strokovnjake velezanimive. Vidimo priprave, orodja, žage itd.

Lovska razstava je nekaj divnega. Vse, kar srečaš v lovskem življenju, ti pokaže ta razstava (živalstvo, orožje, lov, slike, trofeje, življenje zverjadi, divjačine, ptiče itd.).

Med obrtnimi izdelki vabi seveda naša žagarska in mizarska stroka, ki bi delala čast tudi na uglednih inozemskih razstavah.

Obisk Nj. Vel. kralja in kraljice.

V pondeljek dopoldne sta si ogledala razstavo tudi Nj. Vel. Kralj in kraljica, ki sta bila očividno zadivljena od originalnosti in lepote prireditve.

Spomenica Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani proti Ba'ti.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani je poslala ministru trgovine in industrije spomenico radi nameravane otvoritve Ba'tinih tovarn v Jugoslaviji. To spomenico, o kateri smo že poročali, pričobimo v naslednjem. Spomenica pravi:

»Znano nam je, da namerava podjetje Bata iz Zline (Čehoslovaška) graditi tovarne obval ter pričeti obratovati tudi v naši državi.

Predno se odloči visoko ministrstvo za to vprašanje, oziroma dovoljenje, se usoja podpisana zveza gospoda ministra pravčasno opozoriti na slededča dejstva.

Izmed oblačilnih in sploh izmed vseh obrtnih strok, je čevlarska stroka najbolj siromašna. Največja brezposelnost vlada med čevljarji. Čevlarska obrt ne napreduje, marveč se bliža robu propada. To je splošno in vsakomur znano, kateri pozna obrtniške razmere. To bedo in brezposelnost so povzročile edino številne tovarne obval, ki preplavljajo svoje izdelke po celi državi. Dočim se tovarne obval vedno bolj množe, je čevlarski obrtnik vedno bolj ogrožen in se bliža poginu. Sedaj pa namerava še največje inozemsko podjetje za izdelavo čevljev in največji škodljivec

čevlarske obrti »Bata« graditi take tovarne na našem ozemlju.

Tu gre za življensko vprašanje kakih 20.000 upravičenih čevlarskih mojstrov in kakih 50.000 do 60.000 pomočnikov in vajencev, ki so zaposleni v čevlarskih delavnicah in če prištejemo k temu še družinske članke, ki jih morajo preživljati čevlarski mojstri in pomočniki, gre za življensko vprašanje za več kakor 200 tisoč Jugoslovanov.

Pri sedanjih gospodarskih razmerah mora biti naša dolžnost, da v največji meri branimo domačo obrt in ne smemo pripustiti, da se razpase še večja brezposelnost in ustvari od gotovih elementov, ki v znoju svojega obraza pošteno služijo svoj kruh — proletarijat, ki bi ne bil samo družabni balast, temveč celo velika nevarnost za naše gospodarstvo.

Radi tega in iz razlogov, ki jih bomo še navedli, je podpisana zveza v imenu čevlarskih obrtnikov Dravske banovine odločno proti temu, da se otvori vsaka tovarna obval »Bata« v naši državi, da visoko ministrstvo za to ne bo izdalo dovoljenja.

Statistika nam prica, da je bilo v zadnjem letu uvoženega obvala v našo državo za preko 65 milijonov di-

narjv. Ta denar je odzvet našim obrtnikom in darovan tujim tovarnarjem, ki nas poplavlja s svojimi slabimi in dragimi izdelki. Naše cene nikakor niso visoke, vsaj ne višje kakor tuje, naša izdelava je prvovrstna, naš domači material najboljši in najtrpežnejši.

Naši domači čevljarji obrtniki cele države lahko izdelajo letno 18 do 20 milijonov parov čevljev, kar popolnoma zadostuje našim potrebam in ne bi bilo treba uvažati blaga iz tujine in dajati naš denar inozemstvu.

Uvodoma smo že omenili, da se že pri sedanjih razmerah čevljarji obrtniki in njih družine težko preživljajo, kakšno bi bilo njih stališče šele tedaj, če bi se Bata lahko svobodno širil na naši zemlji, ne da bi plačal carino, ki pride sedaj pri cenah kolikor toliko v poštev. Z ustanovitvijo Batine tovarne v Jugoslaviji, bodisi v kateremkoli mestu ali kraju, bi ostalo pretežno število čevljarjskih mojstrov in delavcev brez dela in kruha in z njim vred tudi njihove družine. »Bata« bi jih z njegovimi številnimi stroji in tehnično tovarniško opeljavno ne mogel vse zaposliti. Bati bi zadostovalo za preskrbo oziroma izdelavo obuval za celo državo komaj 2000 delavcev, ker je preko 70 odstotkov tovarniškega strojnega dela, na

tisoče in tisoče čevljarjskih mojstrov in delavcev pa bi bilo brez dela.

Pri tem pa bi trpela tudi naša publika ali odjemalci. Znano je, da je obuvalo ročne izdelave mnogo boljše in trpežnejše, kakor tovarniško. Cene čevljarjev niso večje kakor Bate, kljub temu, da izdeluje on v množini. Ročno izdelani čevlji se nosijo še enkrat dalje časa, kakor tovarniški in trpi pri tem materijelno tudi prebivalstvo, ki ima itak po večini zelo nizke plače.

V slučaju, da bi se Bati dovolila tovarna obuval v naši državi, bi imeli v prvi vrsti veliko škodo naši čevljarjski obrtniki in delavci, katerih jih je ogromno število, pa tudi država in naše narodno gospodarstvo in konečno naša neuvidevna publika.

S temi izvajanjmi je dokazano, da je kaka tovarna obuval v Jugoslaviji popolnoma nepotrebna in odveč.

Upamo, da visoko ministrstvo ne bo dalo dovoljenja za ustanovitev Batine tovarne v naši državi, kar bi povzročilo ca. 200.000 Jugoslovanom bedo in pogubo, koristi od tega pa bi imeli edinole tujei.

Načelnik:

Josip Rebek l. r.

Tajnik:

Kramaršič l. r.

Josip Steinman, strokovni učitelj in čevljarjski mojster:

Za čevljarje.

Poenostavljena osnova za mešanje barv iz 6 glavnih barv. Uporabna tudi za barvanje čevljev in usnjarskih izdelkov.

Tu v poštev prihajajoča sestava šestih glavnih barv ni sicer nič novega, temveč samo olajšava za one, ki si ne morejo nabaviti zaželenih barv na licu mesta.

Četudi ne spada mešanje barv v delokrog posameznika, je vendar mešanica tako sestavljena, da se mora posrečiti vsakomur, tudi nestrokovnjaku, ako posveti dovoljno pažnje in potrpežljivost, da bo dobil zaželeno barvo, ne da bi pri tem delu zamazal roke in steklenico.

Najprej naj bode povedano, da se pri štedljivosti porabi za en par čevljev kvečjemu 20 do 30 gramov razredčene barve, torej 15 do 20 gramov nerazredčene. — Samo na ta način se delo izplača.

Glavne osnovne barve.

Osnovne barve so te-le: bela, rumena, cinobrovo-rudeča, rubinovo-rudeča, modra in črna.

Pri mešanju se mora postopati skrajno štedljivo. V to svrhu naj si vsak preskrbi stekleno ploščo v širini 15 cm. Ta mu služi za paleto. Za vsako barvo naj uporablja posebno leseno ali stekleno palčico, da ne nastane nepotrebna mešanica.

Nato se vzame v roke recept in zaželenja barva nakapa na ploščo. Poskuša naj se mešati s prstom ali ploščnatim čopičem.

Če se nam poskus posreči, se zmeša večja množina z isto sestavo barv v mali stekleničici in sicer toliko, kolikor se rabi, da se namaže en par čevljev.

Ker so naravne barve gostotekoče, se morajo za brizganje razredčiti skoraj za polovico. Za razredčenje pride v poštev edino mešanica od 10 dkg acetona, 10 dkg vinskega cveta in 10 dkg brezbarvnega laka za usnje (onitrocelulozni lak). Te tri tekočine se zmešajo skupaj in tvorijo splošno razredčevalno sredstvo.

Pred barvanjem se čevlji dobro očistijo. Da preprečimo morebitne gube, denemo čevljev na kopito, da se gube kar najlepše zravnajo.

Nato se čevlji s pomočjo krpe ali krtače dobro s »Te Elka« očistijo ali osnažijo z mešanico pol Acetona in pol špirta, to pa temeljito, posebno v gubah. Končno jih tenko nabrizgamo ali namažemo s čopičem.

Barva naj se nabrizga v obliki prhe. Ko se posuši, se čevljev namaže s kako brezbarvno kremo za usnje, najboljša je »Minotti«-krema.

Za napravo eventualnega okrasja na čevlju uporabljamo čopiče.

Recepti za mešanje barv:

1. Bela, črna = siva;
2. bela, črna, modra = modrosiva;
3. bela, rumena = krem;
4. bela, rumena, cinober = beige;
5. cinober, rubin = volovskokrvna;
6. bela, rumena, cinober, črna = oker rumena;
7. bela, modra, rubin = vijoletnobela;
8. cinober, rumena, črna = svetlorujava;
9. cinober, rubin, črna = čokoladastorujava;
10. bela, siva, rubin, črna = olivnozeleno;
11. cinober, črna = rjava;
12. rumena, modra, črna = travnatozelena;
13. bela, rumena, cinober, rubin = lesnikova;
14. bela, modra = svetlomodra;
15. modra, črna = temnomodra;
16. cinober, rumena = oranžna;
17. bela, rumena = grahastozelela.

Pri upoštevanju teh navodil in točnem ravnanju po njih je uspešno delo zagotovljeno.

Napeljava strelvodov.

(Na ali pod strešno plastjo?)

V praksi se često čuje mnenje, da ima položitev strešnih vodov znotraj strehe še posebne prednosti za strelvodne varnostne naprave. Pri tem igrajo često vlogo tudi konkurenčni nameni, ko se hoče koga osumničiti, da ni dal pravih nasvetov.

Splošno koristna gotovo ni naprava strelvodnega voda v strehi (pod opeko). Če se smatra kot koristno to, da je pritrditve v notranjosti strehe lažja in da se ne vidi, kar bi bilo morebiti dobro raz arhitektonskega vidika, pa se ne sme prezreti, da je slaba stran v tem, da je nevarnost za prekinitvev in stik z gorljivimi predmeti precej večja. V izvršilnih predpisih nemškega izvršilnega odbora za gradbo strelvodov, ki se jih drže tudi vse oblasti, se dopušča notranje napeljave strelvodov le izjemoma, n. pr. iz posebnih ozirov do arhitektonske zgradbe in če je mogoče preskrbeti, da je strelvod vedno lahko pristopen in da ni v bližini sena, slame ali podobnih lahko gorljivih predmetov. Tudi ne bi bilo pomislekov proti neposredni položitvi na zid in pritrditvi s kavljji, ali proti položitvi pod omet, ako je vod zavarovan proti zidnim solem in podobnim.

Proti položitvi strelvodov v strehi ali zidovju tako, da se ne opazi takoj, obstoje tehtni pomisleki osobito pri privatnih hišah, ki rade menjajo lastnike. Če se tak strelvod pokvari, ni samo nikake zaščite proti strelji, temveč se zelo nevarnost poveča in celo povzroči, ker streljo vodi v notranjost zgradbe.

Če se torej hoče iz arhitektonskih razlogov napeljati strelvod tako, da se čim manj opazi, naj se pritrdi tesno na krov ali zid ali pa vsaj v jako majhni razdalji. Potem napeljava ne bo skoro nič vidna. V ta namen potrebni pritrjevalni materijal je že več let na trgu.

Dipl. teh. Tone Poljšak:

Obrtnik in elektrika.

(Nadaljevanje.)

V prejšnjih dveh člankih smo govorili o električnem učinku, napetosti in toku. Te tri merske enote elektrike so v gotovem razmerju med seboj in sicer je enota električnega učinka (Watt) produkt enote električne napetosti (volt) in enote električnega toka (amp).

Če označimo učinek s črko »N«, in napetost ter tok kot zadnjič s črkama »E« in »J«, izrazimo njih medsebojno razmerje z enačbami:

$$N = E \times J$$

$$J = N : E$$

$$E = N : J$$

Radi lažjega razumevanja naj navedemo po en primer za praktično uporabo gornjih enačb.

1. Imamo elektromotor za napetost 220 voltov, ki pri polni obtežbi rabi tok 50 amperov: vedeti hočemo kolikšno energijo rabi. Ker je neznanika »N«, se poslužimo prve enačbe $N = E \times J$ ali $N = 220 \times 50 = 11000$ W. Dobili smo torej produkt 11000, ki pomeni Wate; če hočemo to izraziti v kilowatih, moramo ta znesek deliti z 1000 in dobimo 11 KW.

2. Električen likalnik za napetost 150 Volt rabi 450 Watt, izračunati hočemo, kolikšen tok teče skozenj. Ker iščemo jakost toka, to je »J«, se poslužimo druge enačbe $J = N : E = 450 : 150 = 3$; dobili smo, da skozi likalnik teče tok 3 amperov.

3. Na isti način izračunamo napetost, če nam je poznan učinek in jakost toka. Na primer imamo električen aparat, na katerem je označen učinek in jakost toka, a napetost je razbrisanana. Aparat naj rabi 600 Wattov pri toku 5.45 amp. $E = N : J = 600 : 5.45 = 100$ volt.

To, kar smo danes navedli, velja samo pri istosmernem toku ter v gotovih slučajih pri enofaznem izmeničnem toku.

Kakšna je razlika med istosmernim in izmeničnim tokom? Istosmerni tok teče od pozitivnega privoja proizvajalca električne energije (žarnice, motorji itd.) vedno v isti smeri do negativnega pola. Pozitivni pol se zaznamuje z znakom +, negativni pa z znakom -. Izmenični tok stalno menja svojo smer ter imenujemo eno tako menjanje perijodo. Če bi si te perijode sledile počasi, bi opazili utripanje električnih žarnic radi česar se uporablja pri izmeničnem toku frekvenco (to je hitrost menjanja perijod) vedno nad 40 perijod v sekundi. V začetku se je zelo uporabljala frekvenca 42 perijod v sekundi, a sedaj se skoraj povsod uporablja frekvenca 50 perijod v sekundi, izvzemši v Ameriki, kjer so normirali frekvenco 60. Frekvenco se mesto s perijodami v sekundi v novejšem času tudi večkrat izraža s »herci« po imenu nemškega učenjaka Herca, ki je odkril elektromagnetične valove.

Vprašali boste, zakaj imamo več vrst električnega toka. Iz več razlogov se je v početku razvoja elektrotehnike uporabljal skoro izključno samo istosmerni tok, ki je bil vsestransko uporaben. Z rastočo uporabo električne energije so pa kmalu uvideli, da se istosmerni tok v večji energiji ne da prenašati na večje daljave. Prvotno so uporabljali napetost

Nadaljevanje na 3. strani.

KAJ JE NOVEGA.

Borzno poročilo: Tuje valute so tekom prošlega tedna veljale v dinarjih: Berlin (nemška marka) 13.46, Budimpešta (pengő) 9.88, Curih (švic. frank) 10.96, Dunaj (avstrijski šiling) 7.97, London (angleški funt) 274.36, Newyork (dolar) 56.28, Pariz (francoski frank) 2.22, Praga češkoslovaška krona 16.73, Trst (italijanska lira) 2.95.

Svetovna gospodarska depresija, ki povzroča v nekaterih državah ogromno redukcijo produkcije, brezposelnost in nazadovanje cen, je po zadnjih vesteh že dosegla svoj višek ter je opaziti že izboljšanje.

Mednarodni železniški kartel, ki je pred kratkim uknil vrednost glede cen in produkcije, se nahaja sedaj pred popolnim razpadom.

Monstre-proces proti slovenskim nacionalistom, ki so obloženi, da so ruvali profi italijanski državi, se je pričel zadnje dni pred izrednim tribunalom v Trstu in je pričakovali drakonskih obsodb.

Načelnik ministrstva trgovine in industrije g. Milivoj Savič se je mudil ta teden v Ljubljani, kjer je sprejel tudi več zaslonnikov obrtnišva, ki so mu popisali težak položaj v katerem se nahaja naš obrtnik radi gospodarske krize, težkih davčnih in socialnih razmer in šušmarstva.

Posebne ugodnosti za jugoslovanski uvoz nekaterih predmetov, osobito sliv, grozdja itd. je dovolila Poljska Jugoslaviji v dodatni trgovski pogodbi, ki jo je sklenila naša delegacija pod predsedstvom trg. ministra g. dr. Demetroviča ob priliki mednarodne poljedelske konference v Pragi.

Delegacija naše države v Zenevo, kjer se vrši jesensko zasedanje Društva narodov, odpočuje te dni pod predsedstvom našega zunanjega ministra dr. Marinkoviča.

Pletilci Dravske banovine so na svojem zborovanju, ki se je vršil, 3. t. m. v Ljubljani, ustanovili pod okriljem Društva veletrgovcev in industrijcev, svojo organizacijo, ter pri tej priliki zahtevali, da se ta obrt veže na dokaz usposobljenosti.

Zakonski načrt o tujskem prometu je izdelan v ministrstvu trgovine in industrije ter so ga dobile v izjavo gospodarske zbornice poedinih pokrajin.

Akcijski sklad za železnico Kočevje-Sušak namerava poslati v septembru v Beograd posebno deputacijo, ki naj bi na merodajnih mestih posredovala, da dobimo čimprej zvezo Dravske banovine z morjem.

Državni zavod za pospeševanje obrta v Beogradu je začel s prirejanjem obrtniških tečajev za pismenost, knjigovodstvo in korespondenco, ki bodo trajali po štiri mesece.

Zračna proga Praga-Zagreb-Sušak se je uknila, ker je potekla glavna letoviška sezona.

Delokrog vrtnarskega obrta je določilo ministrstvo trgovine in industrije z odlokom 30. jul. št. 18.834, da spada vanj strokovna gojitev cvetic in okrasnih rastlin, ureditev parkov, gojenje specialnih cvetic in rastlin v toplih lelah in umelno angažiranje šopkov in vencev.

Naš izvoz preko Soluna se je v zadnjem času precej dvignil osobito pri žilu, živini in grozdju tako da znaša povišek skoro 25 odstotkov.

Na kongres zbornic za trgovino, obrt in industrijo, ki se vrši prihodnji teden v Beogradu, bodo povabljeni vsi ministri gospodarskih resorov ter predsednik vlade general Pečar Zivković.

Priviligirana agrarna banka praznuje prvo leto svojega obstoja ter izkazuje za to dobo 7959 posojil v znesku 296,445.500 Din, od česar je dobila Srbija 1519 posojil v znesku 51,401.500, Vojvodina in Srem 2380 posojil v znesku 160,360.000, Slovenija pa samo 10 posojil v znesku 323.000 Din.

Železniška konferenca v Beogradu je ugotovila, da bo tudi letošnje leto preskrbljenih za našo izvozno kampanjo zadostno število vagonov.

Polet francoskih letalcev preko oceana se je posrečil ter sta oba letalca ob navdušenem sprejemu množic pristala v Newyorku.

MEDIĆ - ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)

d. z o. z.

**Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad**

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarsko stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežb

110 Volt in so to napetost, da bi z manjšimi stroški za električne vode dosegli večje daljave, napetost povisali na 220, 300 in 440 Volt. Ker je pa napetost na 220 Volt za razsvetljavo že prevelika, so napetost 300 in 440 Volt delili z neutralnim vodom na dve polovici, tako da so instalacije za luč imele napetost 150 ali 220 Volt, a motorji so bili priključeni na celo napetost 300 in 440 Volt. Primer take naprave imamo tudi v Ljubljani, kjer imamo napetost 300, oziroma 2x150 Volt.

(Nadaljevanje sledi.)

Ovire pri delu ljubljanskega nebotičnika.

Kakor bo našim čitateljem že znano, se ima zgraditi v Ljubljani ob palači Ljubljanske kreditne banke »nebotičnik« z osmimi nadstropji.

Ljubljanski nebotičnik je bil predmet splošnega zanimanja. Kako tudi ne? Saj je prvi v Jugoslaviji. Slišimo pa zadnje čase, da se skuša izvršitev tega kolosalnega dela, ki bi našem stavbarstvu delalo čast, od gotove strani zavreči. Mislimo, da bi bilo to nazadnjaško. Ponosni bi morali biti, da ravno Slovenci stopamo s to zgradbo v vrsto drugih narodov. Ali ne bo ob pogledu na ljubljanski nebotičnik inozemec zrl dokument slovenske podjetnosti in naprednosti? Da zoper nebotičnik ne morejo govoriti tehnični razlogi je jasno, saj se grade nebotičniki po celem svetu in so pri gradnji ljubljanskega angažirani najboljši konstruktorji. Kaki drugi razlogi pa ne morejo priti v poštev tam, kjer imajo srce za gospodarski in tehnični napredek.

Javnost bode tako postopanje gotovo začudilo, četudi je navajena, da se pri premnogih važnih in lepih podjetjih puščajo nekateri voditi le preveč od znane slovenske tesnogradnosti.

Upamo, da stvar vendar le še ni tako daleč in da se Ljubljana ali kaka ljubljanska palača ne bo podrla, ako bo zrasel na eni najlepših točk Ljubljane nebotičnik. Če pa se gotovi ljudje tako boje potresa, potem bi bilo zanje dobro, da gredo v pritličja ali v podzemne prostore, da bodo »varni«. Pred takimi pa se stavbna podjetnost ne sme ustaviti.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Milko Krapež, Ljubljana:

Na Triglavu!

Z debelo naslovljenim pozivom smo svoječasnno opozarjali in vabili v našem »Obrtnem Vestniku« na udeležbo obrtniške ekspedicije na Triglav. Sedaj, ko o tej slavni ekspediciji govori samo še zgodovina in ko so nekateri udeleženci že preboleli razne bridkosti triglavskega naskoka, naj mi bo dovoljeno, da o tej dogodivščini zaupam tudi širši obrtniški javnosti nekaj malega. Če bi pri tem radi svoje pozabljenosti kaj izpustil ali morebiti celo kaj dodal, kar se ni ravno točno tako dogodilo, naj mi priza-deti udeleženci oprostite, drugih pa to itak nič ne briga. Komur pa kljub temu ne bi bilo prav, ta naj gleda, da vzame ekspedicija obrtniškega naskoka na Triglav prihodnje leto s seboj posebnega poročevalca. To bo tudi meni dobrodošlo, ker bom potem lahko služil samo enemu gospodarju in lažje prenašal vse očitke, pritožbe in ogorčenja svojih »zasledovalcev«, ki so mojo gorsko vodniško vneto proglasili za najgrše »trpinčenje« nedolžnih žrtev planinstva in ki so vse svoje trebušne, pljučne in podplatne te-

IZ ORGANIZACIJ.

Kraljeva zahvala obrtništvu. Obrtno društvo na Jesenicah je na udanostno brzojavko obrtniškega tabora na Jesenicah prejelo iz kabinetne pisarne brzojavno poročilo, da se Nj. Vel. kralj zahvaljuje za izraze udanosti našega obrtništvu in mu zagotavlja svojo naklonjenost. Nadalje sta se z zahvalo in zagotovilom naklonjenosti na obrtniške pozdrave odzvali pismeno tudi predsednik vlade g. general Pero Živković in minister za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Juraj Deme-trovič.

Zadruga konjačev za Dravsko bano-vino. Deputacija, sestojeca iz načelnika M. Jorasa, podnačelnika A. Gorasa ter odbornika L. Znidaršiča, je posetila banskega veterinarskega inspektorja g. A. Pavlina v Ljubljani. Razgovarjali so se glede letnih plač, katere bode banska uprava z novim letom 1931 ukinila. G. inspektor je pojasnil deputaciji, da to ne bo več izplačevala banska uprava, temveč spada v breme občin in bode zato zadruga vse potrebno ukrenila. Deputacija je predlagala g. inspektorju, naj ukaže vsem srezkim veterinarjem, da obračajo čim večjo važnost na samovoljno zakopavanje mrhovin od strani lastnikov ter strogo kaznovanje istih. Gospod inspektor je deputaciji pojasnil, da je vsa zadeva že v teku in ji obljubil, da bo naše upravičene zahteve vsestransko podpiral. — Načelstvo.

Za dobro vzgojo naraščaja!

Obrtno društvo v Laškem je poslalo sreskemu načelstvu v Laškem spomenico radi obiska kinematografov. Ker gre za važno stvar, ki bo gotovo nalletela na odobravanje in posnemanje še drugod, priobčujemo v celoti to predstavko, ki se glasi:

»Odbor podpisanega Obrtnega društva v Laškem je na svoji seji dne 27. avgusta 1930 soglasno sklenil, prositi gospoda sreskega načelnika v Laškem, naj izda in razglasi naredbo tega poglavarstva, s katero je mladoletnemu obrtnemu naraščaju do končanega 17. leta prepovedano obiskovati kinopredstave.

Odbor je svoj sklep utemeljil s tem, da se naš obrtniški naraščaj pri obisku kinopredstav odvaja mojstrovni nadzornosti in da se pri igranju razburljivih in kriminalnih filmov naši vajenci samo izpridijo in odtujijo poštenemu delu.

Glasom učne pogodbe in tudi moralno je učni mojster obvezan, priučiti svojega vajenca gospodarsko, moralno in kulturno najboljših čednosti. Z razburljivimi filmi se pa vajenec pri eni predstavi več pokvari kakor pri učnemu gospodarju v več mesecih nauči. V filmih vidi razne trike, kradje, zvižaje, ljubimkanje, grozodejstva itd., kar mlado in še nežno otroško naravo popolnoma zmede in vodi k prevratom že itak nagibajočega se mladeniča k vsakovrstnim malopridnostim. Ob nedeljah, ko želimo, naj se naš naraščaj izprehodi in navzije zdravega zraka, da bo prihodnji dan svež, ali zvečer, ko bi imel iti k počitku, se nekateri paglavci pa pogosto potuhnejo in pobegnejo. Ob zimskih večerih, ko naj bi obiskovali obrtno-nadaljevalno šolo in še ob raznih drugih prilikah je kino zapeljiv in za mladino samo pohujšljiv. Vsled tega naj bi bil naš predlog upravičen.

Načelnik:

Zupane Blaž I. r.

Tajnik:

Cilenšek Josip I. r.

Pri Zadruzi krojačev in krojačic na Jesenicah se je vršila v nedeljo dne 24. avgusta 1930. vajenska preizkušnja v salonu restavracije Kunstelj. Bilo je izprašanih 22 vajencev in vajenk z večino prav dobrim uspehom, kar znači, da je zadrufni pokret veliko pripomogel k izboljšanju našega vajenstva, ki se zaveda, da mora biti že v učni dobi kos svoji nalogi, da zamore tekmovati pri preizkušnji in odnesti čim boljši red. Zahvala za to gre osobito strogemu nastopu predsednika preizkuševalne komisije gospoda J. Pogačnika in njegovih prisednikov in prisednic. Z ozirom na veliko število izprašancev se ta dan ni mogla vršiti seja, zato pa se je sklenilo vsemu odboru poslati važen spored, katerega naj vsak prouči do prihodnje seje dne 7. septembra 1930. ob 3. uri popoldne v posebni sobi gostilne Pernuš v Lescah, kjer je središče sreza. — Načelstvo.

RAZNO.

Razstava damskega krojnega tečaja v Novem mestu. Zavod za pospeševanje obrti pri Zbornici za 1930. je priredil tritedenski tečaj za damsko krojenje v Novem mestu. Po zaključku tega tečaja priredi sedaj v Rokodelskem domu v Novem mestu razstavo krojnih risb, in sicer v nedeljo in ponedeljek dopoldne. Vabijo se damske krojačice in pomočnice, da si ogledajo to zanimivo razstavo. Vstop prost.

Konferenca o reformi davka na poslovni promet. 12. t. m. bo v kabinetu prvega pomočnika finančnega ministra Letice konferenca zastopnikov industrijskih, trgovskih in obrtniških zbornic in drugih gospodarskih organizacij iz vse države v svrhu priprave materijala za izdelavo uredb o uveljavljenju novega zakona o enotnem davku na poslovni promet. Davčni oddelek finančnega ministrstva je že poslal vabilo gospodarskim organizacijam, naj se udeleže te konference.

Revizija poslovanja bank. V ministrstvu za trgovino in industrijo bo v najkrajšem času določena komisija, ki bo izvršila revizijo poslovanja vseh bank v državi, ker je bilo ugotovljeno, da mnogi denarni zavodi niso točno izvrševali zakona o delniških družbah. — Zavodi, pri katerih bo morda ugotovljeno netočno izvrševanje tega zakona, bodo po zakonu kaznovani.

Najhitrejša letala sveta. Kapetan Page, ki pripada pomorskemu letalstvu, je dosegel s posebno zgrajenim monoplanom sistema »Curtiss« bajno brzino. Letalo ima motor, ki razvija silo 800 k. s. O konstrukciji tega letala varujejo strogo tajnost. Kapetan Page se bo s tem letalom udeležil velikih mednarodnih letalskih tekem v Chicagu za Thompsonovo trofejo.

V Italiji je 1,211.865 fašistov. Uradni list fašistične stranke objavlja pregled članov fašističnih organizacij, iz katerega izhaja, da znaša število članov moških fašističnih organizacij 1,040.508, žensk. organizacij 106.756, fašistične univerzitetne skupine pa 41.680, organizacije mladih fašistov 21.055 in fašističnih univerzitetnih profesorjev 1816.

Velik napredek v našem prometu. »Jugoslovenski Lloyd« je kupil od ene največjih angleških parobrodskih družb »Royal Mail Steam Company«

kdaj se mu pripeti, da teče; saj mu tudi ni treba, ker ima doma dobrega konjička, s katerim se lahko komodno prepeljava, kadarkoli se mu kam mudi. Toda ta dan je bila stvar drugačna. Ob nedeljah človek včasih rad zaspi in to se je zgodilo tudi njemu. Ura je bila že pozna, ko se je prignal po Kolodvorski ulici. Pelerina je mahala in se vlekla za njim, nahrbtnik pa je imel kar v roki in curkoma mu je lil pot po čelu, ko je že prav v kritičnem trenutku pritekel na postajo, kjer smo nestrpnost čakali zadnjih mehikancev. Ko je bilo že Medvode mimo, se je šele pomiril. V dokaz temu je nekajkrat krepko potegnil iz čutarice ter pri tem tako sanjavo zakrožil z očmi preko gozdnih vrhov Sv. Katarine in Osojnika, da bi bila slast zapeljala kmalu še mene, da nisem imel tako trdnih planinskih načel, po katerih je alkohol na potu v gore škodljiv in prav za prav, tako rekoč prepovedan.

Naša družba v celem ni bila velika, vsega komaj pet tovarišev. Pozneje so se nam pridružili še nekateri v Kranju in na Jesenicah, tako da je naša četa narasla na osem. Seveda sem nekaterim novincem moral daja-

ti med vožnjo še razne nasvete in smo pozdravili očaka Triglav, ki se nam je pokazal ponovno na obzorju, ko smo zapustili radov. predor. Kakor mogočni kralj Matjaž je počival na širokem prestolu bohinjskih (Juljskih) gora. Brada so mu bile meglice, ki so se vile okrog njegovega vratu in oprsja ter se izgubljale proti dolini Vrat — znamenje, da veter ni baš ugoden in da se na lepo vreme ne smemo preveč zanašati. Na dolgo in široko sem razkazoval tovarišem posamezne vršace na tej in oni strani železniške proge: Stol, Golico, Ke-po, Pljavino, Škrlatico itd.

Veselo pričakanje in najboljša razpoloženje je bilo v naših srcih, ko smo v Mojstrani jutraj izstopili ter jo mahali po poti proti Vratom, da je pesek in kamenje hreščalo pod našimi okovanimi čevlji. Vsa čast našemu tovarišu, ki je strokovnjak, kar se čevljev tiče in ki nam jih je bil naredil za to turo! Seveda, — kakor pravila ni brez izjeme, se je tudi njemu pripetila izjema, da se je moral prepričati, da tudi njegov čevljev včasih odpove in na široko zazija, kakor je usoda zadela ravno njegov lastni čevljev. Pa o tem pozneje. (Dalje prih.)

veliki prekoceanski luksuzni potniški parnik »Araguay« za vzdrževanje stalne potniške proge Sušak—Dubrovnik—Jonski otoki—Egipt. Parnik ima 17.500 ton prostora (Karadjordje na pr. le 1204 tone). Dolg je 160 m, širok 18 in je torej več kot dvakrat tako dolg in širok kakor naši dose-danji največji parniki. Stroji novega parnika morejo razviti brzino 17 milj na uro. Parnik more sprejeti v kabine I. razreda, razmeščene v pet nastropij, 400 potnikov. Na parniku so luksuzni prostori za obednice, salone, igralnice, bare, nadalje ima odprto kopalnico, krove za sprehode itd. V obednici je prostora za 200 oseb naenkrat. Parnik je vršil doslej potniški promet med Newyorkom in Bermudskim otoki, letoviščem ameriških bogatašev. Kakšno ime bo dobil novi parnik v jugoslovanski oblasti še ni znano.

Pripravljalna dela za tekstilno šolo v Kranju so v polnem teku tako, da se ta važna šola s svojimi vsoprednimi tečajji za izobrazbo tekstilnega delavstva odpre še to jesen.

Podatki o delavski zaposlenosti v Sloveniji kažejo za prvo polovico leta okrog 17.000 takih, ki so iskali delo, dobilo pa je okoli 10.000, v evidenci borze je nekaj čez 3000 delavcev, osebno mnogo rudarskih, podpor brezposelnim pa se je razdelilo Din 333.000, od tega samo v Ljubljani 211.000 Din.

Promet v jugoslovanskih pristaniščih. V prvi letošnji polovici je bil promet v večjih pristaniščih Jugoslavije sledeči: Split 4998 ladij in 1.547.714 ton; Šibenik 2096 ladij in

461.371 ton; Sušak 2142 ladij in 589.136 ton; Dubrovnik 2294 ladij in 864.288 ton. Kakor vidimo, je Split daleko spredaj; v veliki razdalji mu sledi Dubrovnik, a je tudi on precej pred Šibenikom in Sušakom. Promet v vseh pristaniščih je znašal 45.585 ladij in 7.567.000 ton.

Naša trgovinska bilanca za prvo leto kaže kljub izboljšanju napram prejšnjim letom primanjkljaj 179 milijonov dinarjev.

Znižanje nakladalnega roka na železnicah. Roki za nakladanje in razkladanje se znižajo od 24 normalnih ur na 6 polnih ur in sicer: a) za vse industrijske kroge ne glede na vrsto in serijo vagonov, v katere se blago naklada; b) za vse postaje, na katerih se naklada in razklada sladkorna pesa in to samo za pošiljke sladkorne pese; c) za postaje Beograd, Beograd-Sava, Beograd-klavnic, Beograd-tovarna sladkorja, Zagreb-glavni kolodvor, Zagreb-Sava, Zagreb r. k., Zagreb-tovorni kolodvor ne glede na vrsto blaga in serijo vagonov, v katere se blago naklada; d) za vse pristaniške postaje na podlagi odredbe pristaniških tarif v zvezi z lokalnimi tarifami, odsek VI. Ta omejitev se izda na osnovi členov 2, 63 in 80 uredbe o železniškem prometu in velja od 10. septembra pa do konca t. l. (Iz kabineta gospoda ministra prometa.)

DOBAVE.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Zabukovci sprejema ponudbe za dobavo jamskega lesa, direkcija rud-

nika v Brezi do 11. septembra t. l. za dobavo gonilnega špirta, bakra, mikanita itd., direkcija državnega rudnika v Kreki do 19. septembra t. l. za dobavo bombaža za čiščenje osovine, vijakov, matic, železne pločevine, cementa, krovne lepenke in jermenov. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 17. septembra t. l. pri Komandi 45. peš. polka v Mariboru glede dobave raznih živil, dne 19. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave lesa za mostove, pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave materiala za gornji stroj, pri upravi I. odelka Art. tehničnega zavoda v Sarajevu glede dobave platna (»kaki«-barve), pri direkciji pomorskega saobračaja v Splitu in pri Upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave pisarniškega materiala, pri ministristvu za zgradbe v Beogradu glede dobave telegrafskih in telefonskih aparatov itd. Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 18. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave lesnega oglja, pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave azbestno-cementnega škriļjeveca, pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave raznega papirja; dne 19. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave pisarniških potrebščin. Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg kovaškega plinskega koks-a. — Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. septembra t. l. ponudbe glede dobave 400 kg bele bombaževine za ležišča; do 13. septembra t. l. pa glede dobave 1000 komadov vijakov in 300 kg žičnikov. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.) — Direkcija državne železarne Vares sprejema do 10. septembra t. l. ponudbe glede dobave 500 kg firneža, 500 kg minija, 500 kg alabaster mavca, 150 kg suhe barve, 500 kg ilovice za soboslikarje, razne bronze in 24 komadov ščetk; do 17. septembra t. l. glede dobave 15.000 kg katrana. —

Prodaja raznih odpadkov se bo vršila potom licitacije dne 19. septembra t. l. pri Auto Komandi IV. armijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji in blago pa pri omenjeni komandi.)

Prodaja starih sodov. Dne 19. septembra t. l. se bo vršila pri Središnjem stovarištu materiala državnih železnic v Zagrebu licitacija starih pločevinastih in lesenih sodov. Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Prodaja smrekovega lubja. Direkcija šum v Ljubljani odda po pismenih ponudbah smrekovo lubje. Ponudbe je vložiti do 18. septembra t. l. Predmetni oglas je v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ
LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Flgovca)

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiu)

Brzovjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. — Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.

ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip. Kompletna oprema za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti

Stavbno in umetno steklarstvo

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10

Telefon 2478

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje